

Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2018

Obsah

ÚVOD	3
Právní rámec činnosti.....	3
Dozorová činnost, časový fond.....	3
INTEGROVANÉ AGENDY	5
Právní rámec	5
Plán kontrol.....	5
OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ	7
Právní rámec	7
Plán kontrol.....	8
OCHRANA VOD	11
Právní rámec	11
Plán kontrol.....	12
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	15
Právní rámec	15
Plán kontrol.....	15
OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES	21
Právní rámec	21
Plán kontrol.....	21
OCHRANA LESA	24
Právní rámec	24
Plán kontrol.....	25

ÚVOD

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) bude nadále v roce 2018 zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí** (dále „ŽP“), v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**.

Tuto činnost lze rozdělit na činnost **dozorovou – kontrolní**, což je stěžejní činnost ČIŽP prováděná inspektory zejména 10 ti oblastních inspektorátů příp. ředitelstvím ČIŽP a činnost **nedozorovou**. Zde se jedná o vydávání souhrnných stanovisek a vyjádření např. v rámci procesu EIA, k projektovým dokumentacím, dotacím z operačních programů ŽP, v povolovacím procesu aj.

Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání informací v rámci resortu i vně, využitelných např. pro podávání zpráv Evropské komisi nebo přípravě novelizace obecně závazných právních předpisů.

Dozorová činnost, časový fond

Reálně naplánovat objem činnosti ČIŽP, zejména té dozorové, je možno víceméně jen na základě statistických údajů z minulých období.

Kontroly

Časová náročnost jednotlivých kontrol a následně vedených správních řízení je **diametrálně rozdílná** v návaznosti na **typ kontrolovaného subjektu a kontrolovaný zákon** (energetická zařízení, ČOV, skládky, původci odpadů atd.).

Důležitá je také **velikost subjektu a rozsah činnosti** (např. u obalů – dovoz např. jen stovky kg obalů vs. markety s celorepublikovou působností – tisíce tun obalů). Dalšími hledisky, která ovlivňují náročnost při provedení kontroly, je **spolupráce subjektu** (přebírání dokladů, umožnění kontroly) a např. legislativní nejasnosti v dané problematice.

Průměrná délka kontroly je též **rozdílná dle složek** ochrany ŽP a činí cca u oddělení odpadového hospodářství OI ČIŽP 4,5 dní, odd. ochrany vod 3 dny, odd. ochrany ovzduší 2 dny, odd. ochrany lesa 6,5 dne a odd. ochrany přírody od 1 hodiny na detašovaném pracovišti Letiště Václava Havla (CITES) až po 3 dny u kontrol dle zák. o ochraně přírody a krajiny. Do této doby je započítána příprava na kontrolu, provedení kontroly a další související práce po kontrole (vkládání do CIS, tzn. centrálního informačního systému ČIŽP, příp. zpracování a uložení zprávy o kontrole na Informační systém integrované prevence, který spravuje Ministerstvo životního prostředí apod.) až po odeslání závěrečného protokolu.

Obecně se **plánuje 40 – 45% časového fondu** inspektora určenému k dozorové - kontrolní činnosti inspektorů.

Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly vč. např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření **havárií** (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Správní řízení (SŘ)

Doba trvání správních řízení, od zahájení správního řízení do vydání rozhodnutí ve věci (tzn. doba, po kterou je spis „otevřený“ a probíhá ústní, písemná i tel. komunikace, pořizování důkazů a podpůrných materiálů, vč. vyhodnocování všech zjištěných údajů) se též **značně liší**.

Průměrná délka vedeného SŘ je též rozdílná dle složek ochrany ŽP, např. u SŘ vedených oddělením odpadového hospodářství OI ČIŽP je 54 dní, odd. ochrany vod 29 dní, odd. ochrany lesa 27 dní, odd. ochrany přírody vede SŘ 2 – 3 měsíce atd.

Nutno ovšem mít na zřeteli, že jednotlivá SŘ se značně svým charakterem liší a tato doba může být u konkrétních správních řízení jak kratší, tak i podstatně delší (až 90 dní ze zákona o vodách) a na základě souhlasu uděleného příslušným OVSS MŽP může přesáhnout i dobu 90 dní.

Časová náročnost na **zpracování SŘ** je odhadována nejčastěji na 3 – 5 dní.

Integrovaná prevence

Počet plánovaných kontrol **na IPPC zařízeních** (s integrovaným povolením), tzn. kontrol **převážně prováděných společně více nebo všemi složkami technické ochrany ŽP**, tvoří na rozdíl od plánů kontrolní činnosti těchto složek téměř 100% možné kapacity kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná se o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné správní řízení.

Plán kontrol na IPPC zařízeních (Program běžných kontrol) je uveden samostatně pod plánem činnosti v rámci integrovaných agend.

Nedozorová činnost, prevence

V rámci zefektivnění působnosti v ochraně ŽP **bude též nově ČIŽP kladen důraz na provádění osvětové činnosti** při dozoru, **spolupráci** s ostatními **orgány státní správy** a na **rozšíření a zkvalitnění nedozorové činnosti** v oblasti předávání informací vně vůči veřejnosti i dovnitř pro vzdělávání inspektorů, tzn. **konferencemi, semináři, školeními** apod.

Další oblastí je řešení přijatých **podnětů**, podávání trestních oznámení, podávání podnětů ČIŽP k jiným správním orgánům apod.

Plnění povinností daných **informačními zákony** (z. č. 106/1999 Sb. a 123/1998 Sb.).

Důležitou **preventivní činností** zůstává též tvorba a vydávání **vyjádření a stanovisek**, zejména:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší,
- k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlašovaných SFŽP,
- projektovým dokumentacím,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům atd.

1. INTEGROVANÉ AGENDY

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (Inspekce) v oblasti integrovaných agend bude v roce 2018 zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy** na ochranu životního prostředí (ŽP), v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**, zejména zákonů:

č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých dalších zákonů,

č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,

č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů a

Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

Činnost v oblasti integrovaných agend v roce 2018 lze rozdělit na **činnost dozorovou** (kontrolní) a **nedozorovou** (tj. vydávání souhrnných vyjádření a odborných sdělení, posudků, názorů, např. v rámci procesu EIA nebo IPPC).

Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání MŽP informací využitelných např. pro podávání zpráv Evropské komisi nebo při přípravě novel obecně závazných právních předpisů.

Plán a program běžných kontrol IPPC zařízení

A) Dozorová činnost

Stěžejní v oblasti integrované prevence je vnější **kontrolní činnost** jednotlivých OI ČIŽP. Tuto a ostatní činnost ve vazbě na uvedenou legislativu též relevantně specifikují vnitřní služební předpisy Inspekce.

Plán kontrol IPPC zařízení, tzn. v působnosti zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (**Plán**) a program běžných kontrol těchto zařízení (**Program**) je specifický – značně rozdílný od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí Inspekce.

Prioritou je povinnost akceptování ustanovení novelizovaného zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (zákonem č. 69/2013 Sb. - § 20b, § 34 atd.), kterou se implementuje **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU** ze dne 24. 11. 2010 o průmyslových emisích.

Dle těchto ustanovení je třeba zejména dodržet **doby mezi dvěma kontrolami na místě** (jeden až max. tři roky dle rizikovosti zařízení). Tímto jsou kladeny **značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol** i dalších činností Inspekce v této oblasti.

Složkové úkoly

Na základě **stanovení rizikovosti zařízení**, byl zpracován **plán** běžných kontrol již na další období tří let, tj. 2017 až 2019, který navázal na plán 2014 - 2016 a jeho aktualizace na rok 2018 je v tabulkové podobě v souhrnu za Inspekci a v podrobnostech i po jednotlivých OI k dispozici. Složkový úkol integrovaných kontrol (běžné kontroly všech IPPC zařízení 2017 – 2019) se tedy dotýká aktuálně celkem **1754 IPPC zařízení** dle **IS IPPC** v členění po OI ČIŽP dle jejich působnosti. Ze všech těchto kontrol má Inspekce navíc zákonnou povinnost zpracování a vyvěšování **Zpráv o kontrole** pro veřejnost na IS IPPC.

Program běžných kontrol IPPC zařízení byl zpracován v tabulkové podobě ŘDT ČIŽP v souhrnu a jednotlivými OI jmenovitě, po konkrétních IPPC zařízeních a po čtvrtletích roku 2018. Program je

zpracován souhrnně v rámci OIA a kontroly jsou též informativně zahrnuty do plánů kontrolní činnosti odborných složek ochrany ŽP, které koordinovaně tuto činnost provádějí (ochrana vod, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství).

Obsah a struktura Programu kontrol

Tzv. integrované kontroly budou provedeny na zařízeních spadajících pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a jsou rozlišeny na celkové - komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP (KC) a kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu (KSP) - zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií.

Dále jsou zde naplánovány též **kontroly složkové (vícesložkové)** na plnění podmínek integrovaného povolení (KSL), prováděné běžně na těchto zařízeních v rámci složkových specifických úkolů odbornými odděleními ochrany ŽP, např. energetická i výrobní zařízení jako elektrárny, výtopny, cementárny, vápenky; nejvýznamnější ČOV a čistírny odpadních vod, chemické provozy, subjekty nakládající ve větším rozsahu se závadnými látkami; skládky NO.

Celkem bylo na rok 2018 **naplánováno na IPPC zařízeních provést 645 běžných kontrol** (KC+KSL+KSP), viz souhrnná tabulka dále.

Všech subjektů i mimo IPPC se pak týkají kontroly plnění povinností dle zákona o integrovaném registru znečišťování (KIR), tzn. zejména kontroly vedení evidence a případného ohlašování do **Integrovaného registru znečišťování (IRZ)** prostřednictvím **Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP)** a kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újmě (KEU) a nařízení vlády č. 295/2011 Sb. (finanční zajištění; základní, příp. podrobné hodnocení rizika).

Specifické úkoly (KSP)

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence po dohodě požaduje, pokud možno mimo splnění zákonných povinností, zařadit jako specifický úkol do plánu a programu kontrol na rok 2018 a dokončit v roce 2019 problematiku skládek. Zároveň se předpokládá v roce 2018 dokončení a vyhodnocení loňského **úkolů ke slévárnám neželezných kovů, např. hliníku**, se zaměřením na ty menší, kde by mohlo docházet k využívání znečištěného šrotu k přetavení (předpoklad je prachem, ropnými produkty, plasty aj. – podněty na zápach).

Mezi specifické kontroly (KSP) na rok 2018 dále zařadit kontroly dle aktuální **problematiky v regionu** (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných atd.) a též pokud bude mít OI podezření na zařízení, která by měla mít IP.

Rozložení kontrol na zařízeních pod IPPC podle typu

Typy kontrol	Počty kontrol
Celkové - komplexní kontroly v oblasti ŽP	234
Kontroly složkové (vícesložkové) na plnění podmínek IP	383
Kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu	28
Celkově program běžných kontrol	645
Kontroly plnění povinností dle zákona o IRZ	206
Kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újmě	48
Celkem integrované agendy	899

B) Nedozorová činnost

Další podstatnou částí činnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2018 budou vyjádření, sdělení, posudky apod. Jedná se o souhrnné dokumenty, které obsahují vyjádření jednotlivých složek Inspekce ve svých odbornostech.

Vyjádření vydávaná OI v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. Na základě předchozích let lze i pro rok 2018 očekávat, že největší podíl bude představovat zpracování vyjádření právě v rámci procesu EIA/SEA (cca 1000 vyjádření).

Vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo ke změnám integrovaného povolení. Krajské úřady vyžadují od Inspekce zhodnocení její perfektní znalosti provozů tím, že požadují zpracovávání těchto odborných vyjádření a takto zajištění smysluplnosti a vymahatelnosti závazných podmínek provozu IP. Provádí koordinátoři integrovaných agend ve spolupráci s ostatními odbornými odděleními OI ČIŽP.

Dále bude prováděna kompletace vyjádření k dotacím z **Operačních programů ŽP**, vyhlašovaných Státním fondem ŽP a k dobrovolným environmentálním nástrojům jako je např. **EMAS** nebo programu **Bezpečný podnik** a k ekologickým auditům.

Závěr

Počet plánovaných kontrol **v integrovaných agendách** naplňuje, na rozdíl od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí Inspekce, téměř plně možnou kapacitu kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné správní řízení. Případný zbytek kapacity bude využit při spolupráci nebo přímo při řešení podnětů, šetření případných havárií (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

2. OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany ovzduší, bude v roce 2018 zajišťovat výkon státní správy na úsecích vlastní ochrany ovzduší, ochrany klimatického systému a ochrany ozónové vrstvy Země podle obecně závazných národních právních předpisů i přímo účinných předpisů ES s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Těmito právními předpisy pokrývajících výše uvedené oblasti ochrany životního prostředí jsou:

Ochrana ovzduší, udržitelnost biopaliv, integrovaná kontrola a prevence

- Zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MŽP č. 415/2012 Sb. o přípustné úrovni znečišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší a Nařízení vlády č. 351/2012 Sb. o kritériích udržitelnosti biopaliv.
- Zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 25/2008 Sb. o integrovaném registru znečišťování a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ochrany životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Země

- Zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
- Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES.
- Zákon č. 73/2012 Sb. o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech.
- Vyhláška MŽP č. 257/2012 Sb. o předcházení emisím látek, které poškozují ozonovou vrstvu, a fluorovaných skleníkových plynů.
- Nařízení Komise (ES) č. 2067/2015, č. 304/2008, č. 2066/2015, 306/2008, č. 307/2008, č. 2065/2015, č. 2068/2015, č. 1497/2007, č. 1516/2007 a č. 1191/2014, vydaná k provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady o fluorovaných skleníkových plynech a kontrolám dodržování povinností.

Kromě povinností stanovených České inspekci životního prostředí obecně závaznými právními předpisy budou inspekci pro potřeby Ministerstva životního prostředí shromažďovány informace využitelné pro podávání zpráv Evropské komisi k naplnění požadavků jednotlivých směrnic a informace využitelné jako podklady pro přípravu návrhů obecně závazných právních předpisů.

Plán kontrol

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší České inspekce životního prostředí bude v roce 2018 zaměřena na řešení aktuálních oblastí ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, které jsou uvedeny v Národním programu Životního prostředí ze dne 28. 8. 2017, Národního programu snižování emisí a Přechodného národního plánu i programů zlepšování kvality ovzduší, jakož i oblastí, které jsou podle dosavadní praxe inspekce důležité.

Prioritou zůstávají kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a přispívají ke znečištění ovzduší látkami nebo jejich prekurzory, u kterých jsou na značné části České republiky překračovány imisní limity stanovené pro ochranu zdraví – polétavým prachem, polycyklickými aromatickými uhlovodíky a přízemním ozonem. Národní program Životního prostředí dále klade důraz na prosazování technologií a změny technologických postupů vedoucích ke snížení emisí znečišťujících látek, včetně projektů na snížení či eliminaci zápachu. U stacionárních spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší velké energetiky, výroby a zpracování kovů, chemického průmyslu a činností spojených s užíváním organických rozpouštědel se jedná zejména o kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu spolu s podmínkami provozu stanovenými provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty. V zaměření kontrolní činnosti na rok 2018 je zahrnuta i skupina stacionárních zdrojů z oblasti nižších příkonů nebo kapacit, které se na lokální úrovni významně podílejí na znečišťování ovzduší tuhými znečišťujícími látkami (polétavým prachem), jako kotelny na pevná paliva, zpracování dřeva, sila, kamenolomy a zpracování kameniva, výroba stavebních materiálů a keramiky. Velká pozornost je v plánu kontrolní činnosti, v návaznosti na jednu z prioritních oblastí vyjmenované v Národním programu Životního prostředí, věnována zdrojům emitujícím látky vyvolávající u obyvatel pachový vjem, jako jsou chovy hospodářských zvířat, výroby bioplynu, kafilerie, kompostárny, skládky komunálních odpadů, čistírny odpadních vod, lakovny a ostatní povrchové úpravy, výroby a zpracování polymerů, sušárny dřeva a dřevní štěpky, skladování a spalování odpadů, udrny a provozy na zpracování rostlinných a živočišných

surovin. Ke kontrolám dodržování emisních limitů i ke zjišťování úrovně znečišťování pachovými látkami bude využívána odběrová a měřicí technika oddělení ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP.

Zaměření kontrolní činnosti na rok 2018 obsahuje i kontroly výkonu osob s autorizací nebo certifikací Ministerstva životního prostředí k vybraným činnostem v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země.

Důležitou činností inspektorů ochrany ovzduší je participace na povolovacím řízení stacionárních zdrojů znečišťování jako důležitého preventivního prvku ochrany ovzduší. V souladu s nástroji zlepšování kvality ovzduší uvedenými v Národním programu Životního prostředí bude inspekce ve svých vyjádřeních k povolovacím řízením prosazovat snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší - bude využívat možností podávat návrhy na stanovení specifických emisních limitů pro znečišťující látky i pro pachové látky u zdrojů s rizikem obtěžování zápachem, nebo stanovení takových technických podmínek provozu, jejichž dodržováním budou emise těchto látek minimalizovány. Inspektoři složky ochrany ovzduší budou participovat na vyjádření k záměrům projednávaným v režimu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), zejména na posouzení předpokládaných vlivů záměrů na ovzduší. Do oblasti preventivní lze zahrnout i účast zástupce inspekce v komisích Ministerstva životního prostředí pro posuzování odborné úrovně žadatelů o autorizace podle zákona o ochraně ovzduší a mezilaboratorní zkoušky postupů stanovení emisí, prováděné přímo v laboratoři inspekce.

V oblasti ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země budou kontroly zaměřeny jak na dodržování podmínek při omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do životního prostředí, tak na prevenci jejich úniků při zacházení s těmito látkami včetně jejich zneškodňování. U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení budou i nadále v roce 2018 kontrolovány podmínky instalace i provozování systémů detekce úniku chladiv, kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení. Kontrolován bude i výkon činnosti osob s certifikátem Ministerstva životního prostředí k instalaci zařízení, kontrolám jejich těsnosti, znovuzískávání, regeneraci a recyklaci chladiv i jejich zneškodňování. Právě sběr regulovaných látek a jejich zneškodňování je jednou z priorit Národního programu Životního prostředí. Poznatky získané během kontrol osob zacházejících s regulovanými látkami budou využity v činnosti, kterou je inspekce též pověřena, a to správou poplatku za dovoz těchto látek. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozonové vrstvy (omezování a prevence úniků regulovaných látek) i klimatického systému Země (omezování a prevence úniků fluorovaných skleníkových plynů) se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny. K identifikaci regulovaných látek i fluorovaných skleníkových plynů bude využívána analytická technika ČIŽP.

Jako součást péče o klimatický systém Země bude kontrolován rozsah veškerých povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, a to jak provozovatelů stacionárních zařízení, tak provozovatelů letadel.

Inspektoři složky ochrany ovzduší budou participovat i na kontrolách integrovaných. Kontrolní činnost inspekce bude podle aktuálních potřeb doprovázena vlastním stanovováním úrovně znečišťování vybraných znečišťujících látek včetně koncentrace látek pachových.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením.

Předpokladem pro efektivní výkon kontrolní činnosti ve všech svěřených oblastech jsou i údaje z evidence o provozu zařízení, jeho údržbě, mimořádných provozních stavech i činnosti autorizovaných a certifikovaných osob. Proto jsou do plánu zahrnuty i kontroly veškerých evidenčních a oznamovacích povinností kontrolovaných osob.

Počty plánovaných kontrol podle typu zdrojů, zařízení, nebo kontrolovaných osob

Kontrolované zdroje / zařízení / osoby	Počty plánovaných kontrol
Zdroje vyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	1110
Zařízení s integrovaným povolením se zdroji znečišťování ovzduší (kontroly integrované + kontroly složkové)	376
Zdroje nevyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	59
Zařízení zařazená do systému obchodování s oxidem uhličitým	55
Zařízení s regulovanými látkami nebo fluorovanými plyny	67
Autorizované osoby, certifikované osoby	41
celkem	1708

SLOŽKOVÉ ÚKOLY

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů látek znečišťujících ovzduší a technických podmínek provozu provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, s využitím jak výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů, měření měřicí technikou ČÍŽP, tak kontrolou ostatních dokladů vypovídajících o provozu a emisích zdrojů.
2. Kontroly dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (stanovené povoleními k provozu / regulačními řády).
3. Kontroly dodržování ostatních podmínek a povinností provozovatelů stacionárních zdrojů při ochraně ovzduší, a to provozování zdroje na základě povolení, spalování povolených paliv a dodržování dalších podmínek povolení, zjišťování úrovně znečišťování prostřednictvím autorizovaných osob i instalace a provozování systému kontinuálního měření emisí, dodržování evidenčních a ohlašovacích povinností.
4. Kontroly dodržování podmínek ochrany ovzduší provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší neuvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší provozovaných právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami.
5. Kontroly výkonů činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, měření imisí, odborné posudky, rozptylové studie a certifikace dovozců, výrobců a prodejců biopaliv i plyných a kapalných produktů pro výrobu biopaliv.
6. Průběžná aktualizace údajů o spalovacích odpadech a o spalovacích zařízeních zjištěných na základě kontrol provozu těchto zařízení a jejich měsíční předávání správci registru.

b) Oblast ochrany ozonové vrstvy

1. Dodržování rozsahu a podmínek certifikátů Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, osobám k recyklaci výrobků s obsahem regulovaných látek, znovuzískávání regulovaných látek a k jejich zneškodňování.
2. Kontroly dodržování podmínek osobami provozujícími stacionární zařízení s obsahem regulovaných látek nejméně 3 kg a osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
3. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv na bázi regulovaných látek.
4. Kontroly v souvislosti se správou poplatku za dovoz a výrobu regulovaných látek nebo výrobků, které regulované látky obsahují.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Ověřování údajů o zařízeních zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, která jsou uvedena v povoleních, i jejich provozování; kontroly plnění povinnosti ohlašování změn, kontroly dodržování povinností vůči správci registru povolenek.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům stacionárních zařízení v povolení
3. Kontroly plnění povinností stanovených provozovatelům letadel zákonem č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, včetně dodržování podmínek stanovených v plánech pro zjišťování emisí a tunokilometrů.
4. Kontroly dodržování povinností provozovateli zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů odpovídajícím 5 tunám ekvivalentu CO₂ a vyšším i osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
5. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv s fluorovanými skleníkovými plyny.

3. OCHRANA VOD

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena dle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES**
 - kontrola plnění podmínek povolení k nakládání s vodami
 - kontrola nakládání se závadnými látkami
 - řešení starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií
 - řešení havárií na vodách
 - vedení centrální evidence havárií na vodách
 - kontrola dodržování ustanovení vodního zákona o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a odběr podzemních vod
 - kontroly malých vodních elektráren
 - kontroly odběrů vod pro zasněžování
 - kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic
- **zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES**
 - kontrola dodržování ustanovení zákona
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS)
 - zpracování zprávy o kontrole dle přílohy č. 4 z. č. 229/2015 Sb.
 - zpráva o kontrole dle § 41 zák. č. 224/2015 Sb.
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů**

Další činnost složky ochrany vod:

řešení podnětů, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích, v pracovních komisích, účast na plánování v oblasti vod (Plány dílčích povodí, Programy opatření), spolupráce s vodoprávními úřady, s krajskými úřady apod.

Plán kontrol

Priority OOV

V roce 2018 se budou inspektoři OOV zaměřovat jednak na výkon běžné kontrolní činnosti dle plánu kontrol na toto období, avšak neméně důležitá bude i realizace prevence znečištění podzemních a povrchových vod, na kterou se inspektoři zaměří při jednáních s vodoprávními úřady, správci toků, laickou i odbornou veřejností. Prioritním úkolem pro rok 2018 je kontrola velkých zdrojů znečištění s integrovaným povolením (úkol H 1) a nejvýznamnějších městských/komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO) v rámci úkolu S 1.

Vícesložkové a složkové úkoly v ochraně vod

A. Rozložení kontrol podle úkolů v rámci plánu oddělení ochrany vod

Úkol	Označení	Počet plánovaných kontrol
Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO	S 1	146
Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO	S 2	242
Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami	S 3	190
Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách	S 4	207
Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)	S 5	97
Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona	S 6	115
Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	S 7	153
Specifické úkoly v oblasti ochrany vod	Sp	274
Celkem*		1 424

Poznámka: inspektoři OOV provedou v rámci prioritního úkolu H 1 „Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením“ ve spoluúčasti s ostatními složkami ČIŽP dalších 436 kontrol. Celkem tak bude za OOV v roce 2018 provedeno **1 860 plánovaných kontrol.*

B. Vícesložkové úkoly v oblasti ochrany vod

Hlavní úkol 1 (H 1)

Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Ve spolupráci s ostatními složkami budou inspektoři OOV v roce 2018 kontrolovat vybrané subjekty s integrovaným povolením na základě zavedené koordinace v rámci příslušného oblastního inspektorátu, plně v souladu s legislativními požadavky (nařízená četnost kontrol) a pokyny ředitelství

ČIŽP. Současně se předpokládá, že určení inspektoři OOV budou garanty integrovaných kontrol v případech, kde v integrovaných povoleních dominuje vodohospodářská problematika.

Počet plánovaných kontrol: 436

C. Složkové úkoly v oblasti ochrany vod

Složkový úkol 1 (S 1):

Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u zdrojů plánované kapacity nad 10 000 EO. Systém kontrol zůstává stejný jako v minulých letech. Bude použita forma ohlášených i neohlášených kontrol. Dohled ČIŽP bude zaměřen na dodržování všech zákonem stanovených obecných povinností i konkrétních podmínek uvedených v platných vodoprávních povoleních.

Počet plánovaných kontrol: 146

Složkový úkol 2 (S 2):

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Systém kontrol navazuje na předešlé roky. Kontroly budou provedeny u zdrojů velikosti 500 – 10 000 EO tak, aby byla zajištěna u jednotlivých zdrojů obdobná četnost kontrol jako v minulých letech. Vlastní zaměření prověrek je stanoveno obdobně jako u velkých komunálních ČOV. Přednostně budou prováděny revize a evidence čistíren dosud nekontrolovaných a těch, u kterých bylo zjištěno při minulé kontrole pochybení.

Počet plánovaných kontrol: 242

Složkový úkol 3 (S 3):

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly se zaměří na dodržování povinností dle ustanovení § 39 vodního zákona, tj. zejména na požadované zajištění vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami ve významných průmyslových areálech a také v opuštěných průmyslových zónách. Přednostně budou kontrolovány subjekty nakládající se závadnými látkami ve velkém rozsahu (rafinérie ropy, skladování státních hmotných rezerv, civilní i vojenská letiště, velkosklady PHM, dálkovody, sklady mazutu a LTO apod.). Součástí úkolu bude i kontrola průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.), prověření plnění obecných zákonných povinností, podmínek platných vodoprávních povolení a dodržování provozních předpisů. V případě kontroly průmyslové ČOV bude vyhotoven záznam do evidence průmyslových ČOV.

Počet plánovaných kontrol: 190

Složkový úkol 4 (S 4):

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Předmětem složkového úkolu je zajištění stálého dohledu ČIŽP nad realizací sanací SEZ a zjištění stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách (lokality s uzavřenou ekologickou smlouvou i bez uzavřené ekologické smlouvy) včetně ověření plnění termínů opatření k nápravě uložených rozhodnutím.

Mimo účastí na svolaných řádných kontrolních dnech provedou inspektoři OOV povinně zjištění aktuálního stavu těch lokalit, kde je nutno zjistit přesný stav před tím, než bude odeslána výzva před exekucí a zejména těch lokalit, kde se blíží termín plnění uloženého opatření k nápravě. Je nutno mít přehled o aktuálním stavu na všech lokalitách ekologických zátěží, ke kterým vydala ČIŽP rozhodnutí s uložením opatření k nápravě a průběžně ověřovat vývoj zátěže na lokalitě. Vlastní šetření stavu

provádění sanačních prací a monitoringu probíhají většinou formou účasti na kontrolních dnech, ve spojení s fyzickou prohlídkou lokalit a se zaprotokolováním stanoviska ČIŽP k průběhu sanačních prací a jejich dosavadním výsledkům. Inspektoři OOV se budou aktivně podílet na řešení případů, kde je jejich účast nezbytná (zahájení sanace, nová rozhodnutí, aktualizace vydaných rozhodnutí, ukončování sanace, apod.).

Počet plánovaných kontrol: 207

Složkový úkol 5 (S 5):

Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Tento úkol bude vyhodnocován samostatně pro dvě oblasti zaměření kontrol:

Kontrola odběrů povrchových vod využívaných v provozech výroby energií (elektrárny obecně, malé vodní elektrárny) i v ostatních provozech (náhony k výrobním zařízením, jako jsou např. mlýny apod.) se zaměřením na dodržování vodoprávních povolení. Cílem předmětného úkolu je kontrola dodržování minimálních zůstatkových průtoků převážně během letního období.

Zejména v zimním období bude prováděna kontrola dodržování podmínek povolení k odběru povrchových i podzemních vod v lyžařských střediscích, kde se používá voda k zasněžování sjezdovek.

Počet plánovaných kontrol: 97

Složkový úkol 6 (S 6):

Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění všech požadavků vodního zákona, zejména na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami, které se v oboru zemědělství produkují, nebo je s nimi zacházeno.

Počet plánovaných kontrol: 115

Složkový úkol 7 (S 7):

Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol, který je schválen MŽP. V roce 2018 budou kontrolovány všechny subjekty zařazené do skupiny B a vybrané subjekty zařazené do skupiny A, plně v souladu se schváleným plánem kontrol.

Počet plánovaných kontrol: 153

D. Specifické úkoly v oblasti ochrany vod

Tyto úkoly jsou stanoveny vedoucími jednotlivých OOV z OI s ohledem na významné specifické vodohospodářské problémy v jejich územní působnosti. Přehled specifických úkolů je uveden v příloze č. 1.

Počet plánovaných kontrol: 274

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2018 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Právní rámec činnosti

Základem kontrolní činnosti ČIŽP oddělení odpadového hospodářství (OOH) je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena podle zákonů:

- **č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 477/2001 Sb., o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích**, vč. souvisejících předpisů (ES)
- **č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

Plán kontrol

Plán kontrolní činnosti ČIŽP oddělení odpadového hospodářství (OOH) je členěn do 8 složkových úkolů. Každý složkový úkol, resp. jeho zaměření blíže popsán v následujícím textu.

Jednotlivá oddělení odpadového hospodářství ČIŽP sestavily své plány činnosti pro rok 2018 na základě pokynů ředitelství ČIŽP (ŘDT ČIŽP) a dále na základě plánů kontrol dle IPPC.

A. SLOŽKOVÉ ÚKOLY

Členění složkových úkolů a zaměření (možná spolupráce dalších složek):

1. Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů (oprávněná i neoprávněná)

Skládky odpadů:

- v roce 2018 budou inspekci zkontrolovány všechny skládky nebezpečných odpadů (s event. předem projednanými výjimkami), přičemž pozornost bude zaměřena na případné používání konstrukčních prvků, jejich vykazování v evidenci a také na vykazování odpadů použitých jako TZS (resp. na splnění limitu 20% hm. dle ust. § 45 odst. 3 zákona o odpadech),
- podle regionálních potřeb a znalostí budou kontroly zahrnovat i uzavřené skládky (tj. v druhé fázi provozu skládky) a skládky v režimu následné péče (třetí fáze provozu skládky).
- kontroly dále budou zahrnovat i dosud provozované skládky S-IO (příp. druhá či třetí fáze provozu), a to s ohledem na velký počet zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu (zejména využívání odpadů ze stavební a demoliční výroby pro terénní úpravy), nahrazujících postupně skládkování inertních odpadů

Zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační či solidifikační linky apod.):

- kontroly zařízení k úpravě odpadů, u nichž dochází k „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O

Spalovny odpadů a jiná termická zařízení k odstraňování či energetickému využívání odpadů:

- při kontrole zařízení ke spalování odpadů se inspekce zaměří mimo jiné i na nakládání s odpady s POPs, především bude věnována pozornost na zjištění či ověření obsahu POPs

v popílcích ze spaloven NO a spaloven SKO a další nakládání s nimi (solidifikace, skládkování). Kontroly zařízení ke spalování odpadů s integrovaným povolením se m.j. řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci.

Další zařízení k odstraňování odpadů (např. neutralizační a deemulgační stanice, příp. odkaliště).

- Kontroly zařízení s integrovaným povolením se řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci.

2. Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů (oprávněná i neoprávněná)

Využívání odpadů na povrchu terénu - terénní úpravy, rekultivace povrchu terénu

či povrchových dolů, lomů, pískoven apod.

- Obdobně jako v předchozích obdobích budou i v roce 2018 kontrolována zařízení, která využívají odpady na povrchu terénu. V případech využívání odpadů na povrchu terénu bude pozornost při kontrolách věnována mimo jiné způsobu konkrétního využívání odpadů a zajištění účinné ochrany okolního prostředí před možnými negativními vlivy v důsledku přímé interakce odpadů s okolním prostředím. V rámci těchto kontrol bude nadále využíváno přístrojové vybavení, kterým disponuje OOH ČIŽP (XRF spektrometr, Ramanův spektrometr, spektrometr FTIR) k zajištění základního screeningu se zaměřením na splnění kvalitativních požadavků stanovených pro využívané odpady.

Zařízení upravující odpady, kde dochází k vyloučení odpadů z režimu odpadů (ust. § 3 odst. 6 zákona o odpadech), včetně zařízení vyrábějící paliva z odpadů, recyklačních linek apod.

Zařízení, která provádí úpravu odpadů pod kódem R12

- kontroly zařízení určených k mechanicko – biologické úpravě či mechanicko-fyzikální úpravě odpadů, třídírný odpadů). U zařízení určených k mechanicko-biologické úpravě odpadů či jiné např. mechanicko-fyzikální úpravě odpadů se inspekce mimo jiné zaměří i na kvalitu výstupů ze zařízení s ohledem na požadavky vyhl. č.294/2005 Sb., Příloha č. 4, bod 10 a 11 (sledování parametru AT4, výhřevnost v sušině).

Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů

- jedná se o kontroly kompostáren, bioplynových stanic, se zaměřením na dodržování technologických postupů (složení zakládky, počet překopávek, okamžité zpracování materiálů se sušinou nižší než 40%). V případě, že budou v provozním řádu nedostatečně uvedeny podmínky provozu zařízení, bude o úpravu požádán příslušný krajský úřad.

3. Kontroly různých typů zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů a sběru, výkupu a využívání autovraků (oprávněná i neoprávněná)

Sběr a výkup odpadů (mobilní i stacionární):

- průběžně budou kontrolovány výkupny odpadů se zaměřením na neoprávněný příjem odpadů, které nejsou povoleny platným provozním řádem zařízení nebo přímo zákonem a prováděcím právním předpisem (se zvláštním zaměřením na výkup a nakládání s elektroodpady a výkup potenciálně odcizených věcí). Kontrolováno bude současně plnění evidenčních a identifikačních povinností provozovatele při výkupu kovů a bezhotovostní výkup odpadů stanovených vyhláškou.
- Mobilní zařízení pro sběr nebezpečných odpadů – u tohoto typu zařízení se inspekce bude zabývat mimo jiné ohlášením přepravy nebezpečných odpadů vystavované mobilními zařízeními pro sběr (zejm. identifikace místa nakládky, uvedení původců apod., zda mobilní zařízení skutečně fyzicky nakládají s odpady či neprovádí pouze „fiktivní“ (např. účetní) přejímku odpadů, aniž by s odpady fyzicky nakládaly. Ověřováno bude rovněž konečné fyzické nakládání s odpadem.

Autovrakoviště

- kontroly budou zaměřené na fyzické nakládání s autovraky. Také bude kontrolováno, jak zpracovatelé autovraků vyplňují Přílohu č. 3 a č. 4 vyhlášky č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky ve znění novely č. 270/2015 Sb., tj. jak vykazují a plní povinnosti opětovného použití a materiálového využití autovraků, a to mimo jiné na základě požadavku MŽP.

Kontroly prováděné v rámci složkového úkolu č. 3 budou nadále prováděny zejm. jako předem neohlášené. Opakované kontroly budou provedeny tam, kde v předchozím období byly zjištěny závažné nedostatky. U složkového úkolu č. 3 budou uvedeny jmenovitě plánované subjekty.

4. Zpětný odběr výrobků a nakládání s vybranými výrobky

Nakládání s vybranými výrobky a místa zpětného odběru (ZO)

- Kontrolováno bude nakládání a „nelegální obchod a výkup“ odpadů charakteru výrobků, které podléhají zpětnému odběru (zejm. elektroodpady v souvislosti se zákazem výkupu a sběru v souladu s ust. § 37k odst. 5).
- Tyto kontroly budou nadále prováděny zejm. v nově zřízených místech zpětného odběru ve výkupnách (zejm. kolektivní systémy REMA, RETELA, ASEKOL, ELEKTROWIN).
- V rámci kontrol obcí bude prověřováno, zda jsou v obci zřízena místa ZO elektrozařízení a jakým způsobem fungují (dostupnost pro konečné uživatele, soulad s registrem míst ZO)

Zpracování elektroodpadů

- Kontroly budou zaměřeny na fyzické nakládání s elektroodpady, zejm. způsob odstraňování provozních náplní a jejich následné shromažďování a likvidace (zejm. při odsávání kompresorů včetně prověření kvality odstranění náplně, odstraňování dalších nebezpečných složek apod.).

Zpětný odběr pneumatik

- Kontrolovány budou povinnosti zajištění zpětného odběru, povinnosti zajištění úrovně zpětného odběru u individuálně plnicích výrobců za rok 2017 (na základě ročních zpráv za rok 2017 – v ISPOP po 31.3.2018, vč. fyzické kontroly míst zpětného odběru), povinnost zápisu do Seznamu (dosud nezapsaní dovozci – free riders) a povinnosti posledních prodejců při internetové prodeji (písemné informace o zpětném odběru). Dále bude prověřováno, zda a jakým způsobem je plněna povinnost u individuálně plnicích výrobců pneumatik – např. omezení zpětného odběru po dosažení minimální úrovně zpětného odběru, zneužívání míst kolektivního systému individuálně plnicími výrobci.
- Kontroly se zaměří i na ty výrobce, kterým byla za neplnění povinností v předchozím období uložena sankce.

Zpětný odběr baterií, elektrozařízení – výrobci.

- Kontroly budou cíleny zejména na tzv. free riders, zejm. internetové prodejce a jejich dodavatele uvádějících na trh spolu s elektrozařízeními přenosné baterie nebo akumulátory.

Poslední prodejci

- S ohledem na zajištění plnění kvóty úrovně sběru pro přenosné baterie, pro elektrozařízení a pneumatiky se primárně kontroly zaměří u posledních prodejců na zpřístupnění informace o zpětném odběru a případně i místa zpětného odběru (shromažďovacího prostředku) pro konečné uživatele, což je jedním z hlavních faktorů ovlivňujících využívání zpětného odběru. Dále kontroly (zejm. u pneumatik) prověří, zda nejsou místa zpětného odběru limitována např. odběrem „kus za kus“.
- Kontroly se zaměří i na vybrané internetové prodejce pneumatik a elektrozařízení – povinnost písemného informování při prodeji (§ 38 odst. 5). U elektrozařízení se taková kontrola zaměří

na bezplatnost zpětného odběru v rámci internetového prodeje v místě dodávky (§ 37k odst. 4 odst. a)), popř. v rámci kontrol „velkých“ posledních prodejců a obchodních center na plnění povinnosti podle § 37k odst. 4 odst. b)).

- Kontroly se také zaměří i na následné nakládání a předávání zpětně odebraných výrobků dalším osobám v souladu se zákonem (zejm. zaměření na možné úniky elektrozařízení ze systému zpětného odběru).

Kolektivní systémy

- Plánované kontroly v tomto roce budou prováděny pouze po dohodě s MŽP.

5. Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

- V rámci tohoto složkového úkolu jsou prioritně plánovány kontroly zařízení s integrovaným povolením dle plánu koordinátora IPPC.
- Dále jsou plánovány zejm. kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají zejm. větší množství nebezpečných odpadů a kapalných odpadů a tam, kde je to opodstatněné, může být součástí kontroly i další nakládání s těmito odpady u oprávněných osob.
- V rámci tohoto složkového úkolu budou také prováděny kontroly obcí zaměřené především naplnění § 17 odst. 3 zákona o odpadech. Dále bude kontrolováno dodržování § 17 odst. 3 obcemi i v případě dalších kontrol obcí (např. na základě podnětů).

6. Kontroly dodržování chemického zákona (včetně nařízení EU: CLP, REACH, POPs a o detergentech) a zákona o biocidech

- Dozorován bude zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a příslušná nařízení EU (zejm. REACH a CLP), pro jejichž dozor je ČIŽP zmocněna tímto zákonem. Dále budou prováděny kontroly dle zákona č. 324/2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech), který dává ČIŽP pravomoci při kontrole nařízení EU č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání.
- Při kontrolách chemického zákona a zákona o biocidech v roce 2018 bude ve vybraných případech využíván screening pomocí přístrojového vybavení OOH ČIŽP (infračervený a Ramanův spektrometr, rentgenový spektrometr). Jedná se např. o kontroly omezených látek v předmětech a směsích, kontroly SVHC látek v předmětech, kontroly obsahu biocidních účinných látek v přípravcích atd.

Tematické okruhy v rámci složkového úkolu:

Látky v předmětech

- Kontroly budou zaměřeny na subjekty dodávající na trh nebo dovážející předměty, které obsahují látky z Kandidátského seznamu ECHA pro zařazení do přílohy XIV nařízení REACH. Výrobci nebo dovozci předmětů obsahující tyto látky musí podávat oznámení agentuře ECHA a dodavatelé předmětů musí informovat příjemce o obsahu těchto látek. Kontroly budou probíhat v 1. pololetí roku 2018 a z každé bude sepsán jednotný evropský dotazník.

REACH-EN-FORCE 6

- V rámci celoevropského kontrolního projektu REF6 budou po celý rok 2018 kontrolovány osoby dodávající na trh nebezpečné chemické směsi. Tyto výrobky budou kontrolovány z hlediska správné klasifikace a označování. Doplňkovými moduly projektu jsou kontroly

výjimek z označování a balení, harmonizované klasifikace, rozpustných kapslí a biocidních přípravků.

Ošetřené předměty a použití biocidů

- V druhé polovině roku 2018 se inspektoři zaměří i na některé povinnosti vyplývající z nařízení o biocidech. Bude se jednat o povinnosti, které má možnost ČIŽP bez komplikací kontrolovat a sankcionovat – čl. 58 nařízení o biocidech, který stanoví náležitosti při uvádění ošetřených předmětů na trh a čl. 17 odst. 5 nařízení, který se týká používání biocidních přípravků.

Nedostatky v bezpečnostních listech

- Kontroly budou probíhat v prvním čtvrtletí roku 2018 a budou zaměřeny na čl. 31 nařízení REACH a jeho přílohu II – tedy na to, zda jsou v dodavatelském řetězci předávány kvalitně zpracované bezpečnostní listy. U bezpečnostního listu budou prověřeny zkontrolované oddíly (povinné jsou oddíly č. 1, 2, 3, 8, 9, 11, 12, 15) a bude do dotazníku detailně popsán důvod nesouladu s požadavky legislativy. Informace získané v rámci tohoto projektu budou sloužit při zpracování doporučení evropským průmyslovým svazům.

7. Kontroly dle zákona o obalech

- OI v rámci složkového úkolu č. 7 přednostně provedou kontrolu subjektů zařazených v seznamu subjektů podle požadavků MŽP. Subjekty byly ke kontrole v roce 2018 dále vybrány na základě seznamu CENIA vypracovaného ze zaslaných Ročních výkazů o obalech a odpadech z obalů za rok 2016. Prioritou je i nadále kontrola free riders (dovozci a výrobci baleného zboží, kteří neplní zákonné povinnosti). K vytipování těchto subjektů byly využity i podklady poskytnuté GŘC o dovozech zboží (baterií a akumulátorů, elektrozařízení a dalších komodit).

8. Přeshraniční přeprava

- Plán kontrol přeprav odpadů (PPO) podle článku 50 nařízení 1013/2006 ES ve znění nařízení 660/2014 ES a § 76 zákona o odpadech je zpracován jako samostatný dokument, jehož veřejná (obecná) část bude vyvěšena i na webových stránkách ČIŽP. Plán je zpracováván na období 3 let (tzn. zůstává v platnosti dokument z roku 2016). Plán kontrol PPO jako celek schvaluje podle zákona o odpadech MŽP. Plán kontrol vychází na základě požadavku nařízení 1013/2006 ES mj. z posouzení rizik vztahujících se na zvláštní toky odpadů a potenciální zdroje nedovolené přepravy.

B. KOMENTÁŘ K SESTAVENÉMU PLÁNU

Pro rok 2018 je OOH naplánováno celkem 1234 kontrol v rámci 8 složkových úkolů, priorit a integrovaných kontrol. 906 kontrol je plánováno jmenovitě, tzn. je znám konkrétní subjekt, u kterého proběhne kontrola. 328 kontrol je plánováno nejmenovitě tzn., počítá se s provedením této kontroly v rámci složkového úkolu (tematická kontrola), přičemž kontrolovaný subjekt bude stanoven až v průběhu roku (vlastním zjištěním, z jiných zdrojů – podkladů ředitelství, GŘC, krajů apod.).

Rozložení kontrol podle složkových úkolů v rámci plánu (mimo nezařazené priority, nespecifikované integrované kontroly):

Složkový úkol	Počet plánovaných kontrol	Zastoupení v plánu (%)	Jmenovitě plánované (počet)
Zařízení k odstraňování odpadů	152	12%	136
Zařízení k využívání odpadů	111	9%	82
Sběr a výkup odpadů + vřakoviště	135	11%	93
Zpětný odběr výrobků	73	6%	42
Původci odpadů	411	33%	346
Chemické látky a směsi	218	18%	111
Obaly	81	7%	60
PPO	53	4%	36
celkem	1234	100%	906

Ročně podle dosavadních výsledků a trendů provede ČIŽP OOH cca 3 000 kontrol. Tzn., že v průběhu roku jsou obvykle řešeny další neplánované kontroly typu podněty, kontroly vycházející ze zjištění při běžné kontrolní činnosti, časově omezené kontrolní akce lokálního nebo celorepublikového charakteru (společné kontroly PPO, BLUE 24 apod.), kontroly typu RAPEX apod. Některé typy kontrol nelze zařadit pod žádný složkový úkol (nelegální nakládání s odpady mimo určená místa, přeprava odpadu apod.). OI má navíc obvykle stanovenou prioritu, jež zahrnuje v zásadě provedení několika kontrol či kontrolních úkonů a inspekčních činností (blíže viz níže).

Kontroly IPPC

Kontroly zařízení s integrovaným povolením tvoří 31 % současného plánu (celkem 382 jmenovitě plánovaných kontrol). Většinu z těchto kontrol představují kontroly původců odpadů (složkový úkol č. 5) a kontroly skládek odpadů (složkový úkol č. 1). Povinnost provádět pravidelné kontroly v minimálním intervalu 1x za 3 roky je dáno zákonem o IPPC, resp. směrnicí IED.

C. PRIORITY NA ÚSEKU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ PRO ROK 2018 JEDNOTLIVÝCH OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ ČIŽP OOH

Priorita je úkol, jenž si navrhne sám jednotlivý oblastní inspektorát. Pro rok 2018 nebyla stanovena povinně, přesto všech deset OI prioritu stanovilo. Jedná se o sérii kontrolních úkonů v určité oblasti např. podrobné sledování konkrétního zařízení pro nakládání s odpady nebo činnosti oprávněné osoby včetně navazujících vztahů (např. problematika mobilních zařízení ve vztahu k nebezpečným a ostatním odpadům, konkrétní spalovna či skládka), řetězce nakládání se specifickými druhy vybraných odpadů od původce až po koncové zařízení (např. řešení problematiky kalů z ČOV v regionu, likvidace zdravotnických odpadů apod.) nebo zmapování terénu v určité v regionu problematice či nové oblasti (např. problematika kompostáren, problematika sběrů v regionu,

přístup obcí k problematice BRO, výroba paliv z MBÚ a jejich další uplatnění apod.). Cílem priorit je mj. zhodnocení stávajících poznatků z minulých období.

5. OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany přírody zajišťuje státní dozor na základě pěti složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů + související legislativa ES,
- **č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty** a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů,
- **č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu**, ve znění pozdějších předpisů.

Plán kontrol

Kontrolní činnost České inspekce životního prostředí se tradičně zaměřuje na prověřování aktivit a subjektů, které mohou představovat závažné ohrožení zájmů ochrany přírody, až už jde o oblast obecné ochrany přírody, reprezentované ochranou dřevin rostoucím mimo les nebo ochranou významných krajinných prvků ve smyslu zákona na ochranu přírody a krajiny, nebo problematiku zvláště chráněných druhů či zvláště chráněných území. Plánované aktivity navazují na zjištění z předchozí kontrolní činnosti a zohledňují aktuální poznatky v oblasti porušování předpisů na ochranu životního prostředí, ty významnější v podobě celostátních složkových úkolů nebo specifických úkolů jednotlivých oblastních inspektorátů ČIŽP.

Tradičně velký podíl dozorové činnosti složky představuje šetření doručených podnětů občanů a spolků, což souvisí s vnímáním inspekce jako nezávislé kontrolní instituce v oblasti životního prostředí. Statisticky je nejvíce zastoupena problematika ochrany dřevin, ale zájem veřejnosti směřuje i do oblasti poškozování významných krajinných prvků, druhové nebo územní ochrana, obecné ochrany evropských ptáků. Narůstá počet podnětů týkajících se ochrany zemědělského půdního fondu, ačkoliv mnohé z nich nenáleží do dozorové kompetence ČIŽP.

V oblasti úmluvy CITES kontrolní činnost obvykle plyne ze spolupráce s celními orgány při kontrolách dovozu a vývozu a ze spolupráce s orgány činnými v trestním řízení při objasňování závažných případů porušování úmluvy a souvisejících předpisů. Konkrétní zaměření kontrol často vyplývá z aktuální situace, prioritou zůstává kontrola obchodu s komoditami z nejvíce ohrožených druhů tj. obchodu s nosorožčími rohy, slonovinou či tygřími produkty. Tradičně jsou do plánu zařazeny i kontroly subjektů nakládajících s geneticky modifikovanými organismy.

Meziresortní a mezinárodní spolupráce, vzdělávání

V rámci svých kompetencí ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, tedy Policií ČR, Celní správou a justičními orgány, zejména při odhalování obtížně prokazatelných skutků v oblasti životního prostředí. Tradičně se spolupráce týká problematiky ochrany zvláště chráněných druhů, volně žijících ptáků nebo druhů chráněných mezinárodními úmluvami. Obvykle jsou řešeny

případy nedovoleného zásahu do přirozeného vývoje a populací těchto druhů, úmyslného zabíjení a v neposlední řadě i vnitrostátního či mezinárodního obchodu s živými i neživými jedinci ZCHD. Kontrolní činnost na úseku ochrany přírody by nebyla možná bez průběžného udržování vysokého odborného a právního povědomí inspektorů, zejména v souvislosti s novými vědeckými poznatky, legislativními změnami i nárůstem kontrolních kompetencí. Nedílnou součástí profesního rozvoje je účast vybraných pracovníků na specializovaných školeních, která zahrnují věcné i právní aspekty ochrany životního prostředí.

Složkové úkoly

Složkový úkol č. 1

Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky

Tradičně bude ČIŽP kontrolovat zemědělsky hospodařící subjekty, které jsou povinny dodržovat požadavky na hospodaření plynoucí ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť. Inspekce každoročně prověřuje minimálně 1% všech žadatelů o přímé dotace, což představuje více než 300 kontrol, zaměřených na ochranu dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, hnízdišť ptáků a evropsky významných lokalit. Ke kontrole jsou vybírány zejména delší dobu neprověřované subjekty nebo žadatelé, u kterých bylo v minulosti zjištěno porušení předpisů.

Složkový úkol č. 2

Kontrola dodržování ustanovení ZOPK v souvislosti se zásahy do vodních toků

Pokračování složkového úkolu zaměřeného na kontrolu dodržování zákona u plánovaných či realizovaných úprav vodních toků, především zákonných povinností ve vztahu k ochraně významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů vázaných na vodní prostředí. Kromě dodržování zákonem nebo rozhodnutím stanovených podmínek se bude inspekce zaměřovat i na samotné záměry, jejich účelnost a dopady na životní prostředí, ve snaze zabránit nadměrným a mnohdy zcela zbytečným škodám na chráněných zájmech.

Problém inspekce spatřuje zejména v realizaci akcí, které jsou z pohledu ochrany přírody zcela nežádoucí, přičemž i jejich vodohospodářský efekt, včetně ochrany před povodněmi, je přinejmenším diskutabilní. Často jde o obnovu nebo zkapacitnění v minulosti napřímených koryt, u kterých došlo v důsledku přirozeného vývoje ke zlepšení stavu a obnově ekostabilizačních funkcí. Opětovné prohrábky koryt mají kromě škodlivého dopadu na vodní ekosystémy za následek i nežádoucí urychlení odtoku vody z krajiny a umocnění dlouhodobých problémů se suchem.

Složkový úkol č. 3

Kontrola internetového obchodu s neživými jedinci zvláště chráněných druhů

Prodloužen byl rovněž složkový úkol zaměřený na internetový obchod s nelegálně získanými jedinci zvláště chráněných druhů živočichů, provozovaný na tuzemských i zahraničních internetových portálech. V poslední době bylo řešeno několik případů cíleného sběru a následného nabízení k prodeji velkého počtu jedinců zvláště chráněných druhů, včetně druhů kriticky ohrožených.

Složkový úkol č. 4

Celoinspekční prověrka vybrané CHKO se zaměřením na kontrolu dodržování zákazu vjezdu motorových vozidel na území CHKO

Cca v polovině roku se za účasti inspektorů z celého státu uskuteční kontrolní akce zaměřená zejména na dodržování zákazů vjezdu a setrvání motorových vozidel na území vybraného CHKO. Tyto zákazy plynou z obecných ochranných podmínek chráněných krajinných oblastí a na řadě míst nejsou respektovány, často i dlouhodobě.

Složkový úkol č. 5

Kontrola dodržování zákona o ochraně ZPF na vybraných plochách

Ve spojitosti s relativně nedávno zřízenou kompetencí v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu byla mezi celostátní úkoly zařazena kontrola dodržování zákazu znečišťování ZPF na vybraných plochách, kde bylo v minulosti zjištěno překročení limitů pro některé sledované látky. Za tímto účelem inspekce využije podkladů, které byly v posledních letech získány v rámci základního monitoringu půd.

Složkový úkol č. 6

Kontrola dodržování předpisů v souvislosti s chovem exemplářů CITES

V rámci standardní kontrolní činnosti byla do plánu na rok 2018 zařazena další vlna kontrol chovatelů exemplářů CITES, zaměřená zejména na exempláře z přílohy A směrnice.

Úkoly na úseku GMO

V rámci činnosti v oblasti GMO je pro rok 2018 plánováno provedení celkem 40 kontrol, přičemž ve 35 případech se bude jednat o prověření subjektů nakládajících s geneticky modifikovanými organismy v režimu tzv. uzavřeného nakládání a ostatní kontroly se budou týkat polních pokusů. Předpokládá se i provedení monitoringu zaměřeného na zjišťování GM rostlin v prodejní síti nebo na lokalitách po ukončení polních pokusů. Rovněž nelze vyloučit mimořádné kontroly provedené na základě vlastních zjištění či doručených podnětů.

Úkoly na úseku ZOO

Vyjma případů, kdy bude provozovatel ZOO prověřován na základě doručeného podnětu nebo v jiné souvislosti, budou v roce 2018 provedena přinejmenším dvě komplexní kontroly ZOO, zaměřené na dodržování vybraných ustanovení složkových zákonů. Ve spolupráci s MŽP by se dále mělo uskutečnit cca 12 kontrol zaměřených na plnění povinností plynoucích ze zákona č. 162/2003 Sb. Předpokládá se účast na přinejmenším jedné kontrole související s řízením o oddělení licence ZOO.

Specifické úkoly

(pouze názvy nebo okruhy stěžejních nebo častěji zastoupených)

- Kontrola registrovaných významných krajinných prvků
- Kontrola podmínek vydaných rozhodnutí o zastavení či omezení škodlivé činnosti a rozhodnutí o uložení opatření k nápravě dle ustanovení § 66 a 86 zákona č. 114/1992 Sb.
- Kontrola dodržování základních a bližších ochranných podmínek maloplošných zvláště chráněných území
- Kontrola plnění nápravných opatření a uložených náhradních výsadeb v návaznosti na kontroly výkonu veřejné správy
- Kontrola dodržování zákonné ochrany vybraných památných stromů
- Kontrola výkonu státní správy u vybraných obecních úřadů
- Kontrola provozovatelů malých vodních elektráren s ohledem na dodržování minimálních zůstatkových průtoků a ochranné podmínky zvláště chráněných druhů

- Kontrola investičních akcí se zaměřením na případné porušení zákonných předpisů
- Kontrola dodržování zákonných ustanovení při realizaci investičních akcí
- Kontrola plnění podmínek uvedených ve výjimkách ze zákazů pro ZCHD a ZCHÚ vydaných Krajským úřadem
- Kontrola lokalit s výskytem letounů
- Kontrola chovu a nakládání s exempláři CITES, jedinci ZCHD nebo volně žijícími ptáky
- Kontrola kácení pod elektrovedy
- Kontrola dodržování zákona při odběrech vody pro zasněžování
- Kontrola evropsky významných lokalit zaměřená na dodržování předběžné a základní ochrany a výskyt silně a kriticky ohrožených druhů
- Kontrola maloplošných zvláště chráněných území zaměřená na výskyt invazních druhů rostlin

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany přírody pro rok 2018 byl sestaven na základě poznatků a zkušeností získaných v předchozích letech a s ohledem na personální možnosti složky. Obsahuje úkoly plynoucí z dlouhodobých závazků (cross compliance) a tradičně problémové oblasti na úseku ochrany přírody, jako jsou kontroly investičních záměrů, zásahů v souvislosti s dodržováním ochranných podmínek významných krajinných prvků, zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit, zvláště chráněných druhů a volně žijících ptáků nebo kontroly výkonu státní správy. Plánovaná činnost tvoří cca 40% pracovní kapacity inspektorů. Významná část aktivit spočívá v naplňování specifických úkolů, které reflektují činnosti a subjekty, které představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody na daném území. Zbývající kapacity téměř bezzbytku či dokonce na úkor plánované činnosti zaujímá prošetřování a vyřizování podnětů, jejichž počet je v porovnání s ostatními složkami ČIŽP velmi vysoký.

OCHRANA LESA

Právní rámec činnosti

V roce 2018 bude Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany lesa, zajišťovat v plném rozsahu výkon státní správy na úseku ochrany lesů jako složky životního prostředí.

Právním rámcem pro výkon této činnosti zůstává zejména:

- **zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí,**
- **zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin**
- **lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa**
- **a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů,**
- **zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,**
- **zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,**

- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb.
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

I v roce 2018 bude plánovaná i neplánovaná kontrolní činnost zaměřena na všechny typy vlastnictví lesů v rámci celé ČR.

Kromě povinností stanovených složce ochrany lesa obecně závaznými právními předpisy, budou v rámci složky ochrany lesa šetřeny podněty, stížnosti, petice, vyhotovována odborná stanoviska a posudky, zpracovávány informace pro potřeby MŽP a bude pokračovat funkční spolupráce s PČR v oblasti protiprávního jednání v lesích. Metodické řízení činnosti oddělení ochrany lesa oblastních inspektorátů ČIŽP předpokládá zpracování novel stávajících řídicích aktů a vydávání nových vnitřních metodických pokynů z úrovně ředitelství inspekce. Jejich cílem je pokračování ve sjednocování a objektivizaci výkonu inspekční práce, včetně prevence vzniku správních deliktů při hospodaření v lesích.

Plán kontrol

Pro rok 2018 je vnější kontrolní činnost OOL OI plánována v intencích příkazu ředitele ČIŽP č. 8/2013 v rozsahu 40 – 57 % disponibilního časového fondu inspektorů. Rozdíly jsou dány zejména časovou náročností některých kontrol, značnou personální nedostatečností i zdravotními problémy některých inspektorů. Přesto je naplánováno 688 kontrol, oproti 666 kontrolám v r. 2017. Přibližně stejný počet kontrol lze předpokládat u kontrol neplánovaných v důsledku nahodilých zjištění, podnětů a mimořádných situací v lesích (zejména kalamitní rozvoj hmyzích škůdců, který bude v r. 2018 aktuální zejména v Moravskoslezském a v Olomouckém kraji).

Složkové úkoly

Vzhledem ke gradaci v rozvoji kůrovců ve značné části lesů v rámci republiky v r. 2017, byl i pro rok 2018 přijat opakovaně aktuální složkový úkol, kterým je Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem v roce 2018 by, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možné související poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), měla být i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví. K monitorování složkového úkolu budou využívány všechny formy terénních výjezdů, kterými mohou být jak řádné kontroly v intencích zákona o kontrole, tak podněty, úkony předcházející kontrole apod.

Vícesložkové úkoly nebyly pro rok 2018 stanoveny.

Specifické úkoly

Volba specifických úkolů je již tradičně ve výhradní pravomoci vedoucích OOL OI a odvíjí se od konkrétních znalostí regionu a problémových lesních majetků. Z plánů kontrolní činnosti na rok 2018 vyplývá, že napříč oblastními inspektoráty se v plánech objevují zejména tato témata, kde lze předpokládat problémy v hospodaření v lesích:

- komplexní kontroly
- rozvoj biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub, hlodavců
- zalesňování
- škody zvěří
- poškození lesů těžbou a lesní dopravou
- ochrana lesního půdního fondu včetně jeho využívání pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů (rekreační aktivity, odpady a odpadky, dobývací prostory)

- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu
- dodržování závazných ustanovení lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov
- osnov
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí

Jednotlivá témata budou kontrolována jednak jako samostatné kontrolní akce, tak v rámci komplexních kontrol, v jejichž rámci je několik témat sloučeno. Proto úhrnný počet témat nekoresponduje s počtem kontrol, které mohou obsahovat více než jedno téma.

I v roce 2018 v plánech převažují u většiny oblastních inspektorátů komplexní kontroly. Jejich obsahem jsou veškerá témata, která jsou z hlediska možné kontroly na daném lesním majetku aktuální. Jde o profesně náročný druh kontroly, která poskytuje ucelený obraz o stavu hospodaření v lesích konkrétního majitele, a to z hlediska ohrožení, popř. poškození životního prostředí v lesích jako složce životního prostředí.

Prioritní (zásadní) kontroly

Za zásadní kontroly, které by měly mít velkou vypovídací schopnost o stavu životního prostředí v lesích, v r. 2018 považujeme:

- rozvoj biotických činitelů
- poškozování lesů těžbou a lesní dopravou
- využívání lesních pozemků pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí

Tyto prioritní kontroly budou orientovány na majetky, kde na základě získaných poznatků lze předpokládat ohrožení a poškození životního prostředí včetně porušení právních předpisů. Ústředním tématem těchto kontrol bude, vedle prevence, též volba účinných mechanismů k dosažení žádoucího stavu. Teprve v případech zásadního porušení platných předpisů budou tato porušení řešena jako přestupky.

Řádné provedení těchto kontrol, často u problémových vlastníků, klade na inspektory značné odborné a časové nároky a je základem k nápravě nežádoucího stavu. Slabým článkem tohoto procesu je opakující se problém v podobě personální nedostatečnosti, který se u některých oblastních inspektorátů nadále prohlubuje.

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany lesa pro rok 2018 byl sestaven na základě zkušeností z minulých roků, předpokladu vývoje škodlivých činitelů v lesích i na základě znalosti protiprávního jednání konkrétních fyzických a právnických osob. Opakujícím se negativním fenoménem posledních roků, jehož výskyt lze předpokládat i v r. 2018, je nebývalý rozvoj kalamitních hmyzích škůdců v Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

V roce 2018 se témata kontrol, oproti předchozím rokům, podstatně nemění.

Schválil.....

Ing. Erik Geuss, Ph.D., ředitel ČIŽP

V Praze dne... 12. 1. 2018